

Monnikenhofstraat (Parking Berendrecht-Sport), Berendrecht (gemeente Antwerpen)

Programma van Maatregelen

Auteur:

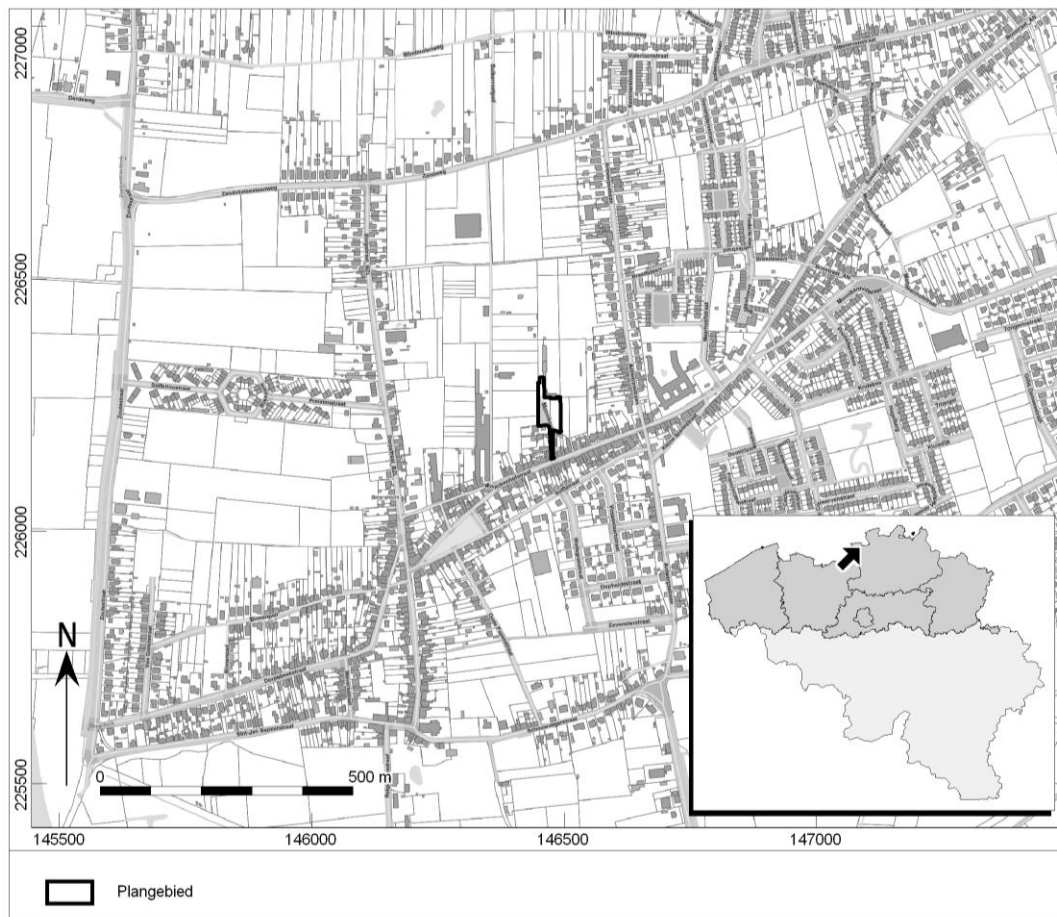
P.J.C. Valentijn (Veldwerkleider)

Autorisatie:

P.Hazen (OE/ERK/Archeoloog/2015/00072)

1 Inleiding

In opdracht heeft Vlaams Erfgoed Centrum in januari t/m maart 2017 een archeologienota opgesteld naar de archeologische waarde van de locatie Monnikenhofstraat (Parking Berendrecht-Sport), Berendrecht (gemeente Antwerpen) (afb. 1). De archeologienota bestaat uit een bureauonderzoek en een landschappelijk bodemonderzoek (prospectie zonder ingreep in de bodem) en is uitgevoerd naar aanleiding van de voorgenomen aanleg van een parking bij sportvereniging Berendrecht-Sport.

Afb. 1. Locatiekaart van het plangebied.

2 Het vooronderzoek zonder ingreep in de bodem

2.1 Het uitgevoerde vooronderzoek

In het kader van het vooronderzoek werd een bureauonderzoek en een landschappelijk bodemonderzoek uitgevoerd. Op basis van de gegevens van het landschappelijk bodemonderzoek kon de geologische en bodemkundige situatie beschreven worden en kan duidelijk gesteld worden dat verder onderzoek geen kennispotentieel bezit. Het vooronderzoek kan dan ook als volledig worden gezien.

2.2 Aan- of afwezigheid van archeologisch erfgoed

De resultaten van het bureauonderzoek

In de omgeving van het plangebied zijn 17^e en 18^e eeuwse structuren, verdedigingselementen uit de Eerste Wereldoorlog, en lithisch materiaal zonder duidelijke datering en context bekend. Tijdens een proefsleuvenonderzoek 200m ten noorden van het plangebied geen archeologische sporen en resten aangetroffen. Deze archeologische en historische waarden uit de omgeving bieden onvoldoende basis voor een specifieke verwachting binnen het plangebied.

Het plangebied bevindt zich echter op de rand van de dekzandgronden van de Noorderkempen, nabij het getijdengebied van de Schelde. Dit maakt de regio een divers biotoop en daarom een aantrekkelijke locatie van het Laat-Paleolithicum tot en met de Nieuwste Tijd.

Bovendien is er volgens de bodemkaart een dikke antropogene humus A, een plaggendek, aanwezig in het plangebied. Historische en recente verstorende activiteiten hebben waarschijnlijk tot slechts 30cm –mv gereikt. Het is daarom mogelijk dat het plaggendek eventuele archeologische waarden mogelijk heeft afgeschermd van verstoring.

Op basis van het bureauonderzoek werd daarom een Laat-Paleolithisch en/of Mesolithisch vondstniveau (*ex situ*) vanaf de basis van het plaggendek tot en met de begraven A-horizont onder de plaggenbodem, en een sporenniveau uit het Neolithicum tot en met de middeleeuwen in de top van het dekzand verwacht. In de Late Middeleeuwen en de Nieuwe Tijd was het terrein in gebruik als akkerland en is de trefkans op behoudenswaardige archeologische resten laag. In de Nieuwste Tijd breidt bewoning zich uit tot aan het plangebied, wat de trefkans op resten voor deze periode verhoogd.

De resultaten van het landschappelijk bodemonderzoek

Teneinde de verwachting te toetsen en aan te vullen werd in het plangebied een landschappelijk bodemonderzoek uitgevoerd. Hieruit bleek dat in plaats van een in historische tijden opgebracht plaggendek hier vermoedelijk ook sprake is van omwerking en ophoging in recentere perioden. De bodem is in drie van de vier boringen verstoord tot in de C-horizont. In één boring is slechts 5 cm van een oorspronkelijke B-horizont overgebleven. Aangenomen dat de boringen een representatief beeld geven van de opbouw van de bodem, kan worden geconcludeerd dat het archeologisch relevante niveau grotendeels verstoord zal zijn.

3 Advies op basis van de resultaten

Op basis van deze gegevens wordt door het Vlaams Erfgoed Centrum geen verder onderzoek geadviseerd. De geplande werkzaamheden vormen geen bedreiging voor het bodemarchief. Er hoeft geen programma van maatregelen te worden opgesteld.

Ondanks het advies tot vrijgeven van het terrein, blijven de bepalingen voor het melden van toevalsvondsten van kracht, conform artikel 5.4.1 van het Onroerenderfgoeddecreet. De civieltechnisch uitvoerder is verplicht eventuele toevalsvondsten binnen drie dagen na ontdekking te melden bij Onroerend Erfgoed.